

2008

WŁODZIMIERZ MARKOWSKI

ABC

small business'u

A

— jak założyć i prowadzić własną firmę

B

— księgowość Twojej Firmy (ryczałt, księga przychodów i rozchodów, VAT)

C

— jak Cię rozliczy Urząd Skarbowy

(stan prawny na dzień 1.01.2008)

WYDAWNICTWO
MARCUS s. c.

Niniejsza **darmowa publikacja** zawiera jedynie fragment pełnej wersji całej publikacji.

Aby przeczytać ten tytuł w pełnej wersji [kliknij tutaj](#).

Niniejsza publikacja może być kopiowana, oraz dowolnie rozprowadzana tylko i wyłącznie w formie dostarczonej przez NetPress Digital Sp. z o.o., operatora [sklepu na którym można nabyć niniejszy tytuł w pełnej wersji](#). Zabronione są jakiegokolwiek zmiany w zawartości publikacji bez pisemnej zgody NetPress oraz wydawcy niniejszej publikacji. Zabrania się jej od-sprzedaży, zgodnie z [regulaminem serwisu](#).

Pełna wersja niniejszej publikacji jest do nabycia w sklepie internetowym [Salon Cyfrowych Publikacji ePartnerzy.com](#).

WŁODZIMIERZ MARKOWSKI

ABC

small business'u

- A** — jak założyć i prowadzić własną firmę
- B** — księgowość Twojej Firmy (ryczałt, księga przychodów i rozchodów, VAT)
- C** — jak Cię rozliczy Urząd Skarbowy

(stan prawny na dzień 1.01.2008)

WYDAWNICTWO **MARCUS** s. c.
WYDANIE XX

Wydawca: MARCUS s.c. 90-007 Łódź, Pl. Komuny Paryskiej 5a

ISBN 978-83-60952-05-4

@ Copyright by MARCUS s.c.

Wydanie XX. Łódź styczeń 2008

Skład - MARCUS s.c.

Druk: Łódzkie Zakłady Graficzne, Łódź, ul. Dowborczyków 18

Żadna część tej książki nie może być bez pisemnej zgody wydawcy powielana i rozpowszechniana w jakiegokolwiek formie, za wyjątkiem powielania dla własnych potrzeb nabywcy książki.

Wydawnictwo MARCUS s.c. dołożyło wszelkich starań aby zapewnić najwyższą jakość tej książki. Jednakże nikomu nie udziela żadnej rękojmi ani gwarancji i nie odpowiada za jakąkolwiek szkodę lub stratę będącą następstwem korzystania z informacji zawartych w niniejszej publikacji.

**UWAGA! - AKTUALNE WYDANIE ABC SMALL BUSINESS'U UKAZUJE SIĘ
KAŻDEGO ROKU W DRUGIEJ POŁOWIE STYCZNIA.**

Zamówienia na sprzedaż wysyłkową przyjmujemy:

- pocztą na adres Wydawnictwa:
Pl. Komuny Paryskiej 5a, 90-007 Łódź
- telefonicznie 042 632-90-27; 042 630 03 34; 042 716-29-48;
- faxem 042-630-02-44
- e-mail: abc@abcbiznesu.com

Formularz zamówieniowy znajduje się również na internetowej stronie Wydawnictwa MARCUS - www.biznes-firma-podatki.pl lub www.abcbiznesu.com
Korespondencję w innych sprawach prosimy kierować Poczta na adres wydawnictwa lub pocztą internetową na adres e-mail:

marcus@abcbiznesu.com

W wyjątkowych sprawach jest do Państwa dyspozycji telefon komórkowy 0-601-22-36-46.

Sprzedaż detaliczna:

Bezpośrednią sprzedaż detaliczną naszych poradników prowadzą księgarnie prawnicze, techniczne i ekonomiczne oraz większość dużych księgarń, a także punkty sprzedaży druków i książek usytuowane przy urzędach skarbowych, statystycznych i sądach w całym kraju.

Bezpłatny suplement:

Jeżeli chcecie Państwo otrzymać bezpłatną aktualizację przepisów podatkowych, którą wydajemy zwykle w połowie roku, prześlijcie na nasz adres zaadresowaną do siebie kopertę, najlepiej formatu A-5. Na kopercie naklejcie znaczek za 1,70 zł.

Zarabiaj z nami!!!

Zapraszamy na stronę www.biznes-firma-podatki.pl
do najkorzystniejszego

PROGRAMU PARTNERSKIEGO

sprzedaży naszych poradników

**20% - to jest Twój zysk od każdego zakupu dokonanego przez klienta,
który przyjdzie do nas z Twojej strony www lub z Twojego bloga!!!**

SPIS TREŚCI

A - jak założyć i prowadzić własny biznes

I. ZAKŁADASZ WŁASNĄ FIRMĘ

1.	Przedsiębiorstwo osoby fizycznej	11
	— REGON	13
	— NIP - Numer Identyfikacji Podatkowej	13
	— Firmowe konto bankowe.....	15
	— Rozliczenia bezgotówkowe	17
	— Pełnomocnictwo	17
	— Rezydencja podatkowa	18
	— Mały podatnik i podatnik rozpoczynający działalność gospodarczą	19
	— Podatek od towarów i usług VAT—kto jest vatowcem	20
	— Podatek dochodowy — wybór formy opodatkowania	22
	— Inne zgłoszenia obowiązujące przedsiębiorcę	26
	— Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej	27
	— Krajowa Informacja Podatkowa.....	30
	— Krajowy Rejestr Sądowy	30
	— Pułapki na przedsiębiorców.....	32
	— Deklaracje przez internet.....	38
	— Samozatrudnienie.....	39
	— Umowa agencyjna	40
	— Umowa zlecenia i umowa o dzieło	40
	— Kontrakty menegerskie	41
	— Wspólna działalność małżonków	42
2.	Spółka cywilna	42
3.	Spółki osobowe	47
	— spółka jawna	48
	— spółka partnerska	49
	— spółka komandytowa	50
	— spółka komandytowo-akcyjna	50
4.	Spółki kapitałowe	51
	— spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	52
	— spółka akcyjna	54
	— spółka europejska	54
	— Łączenie się, podział i przekształcenia spółek	54

II. MARKETING

1.	Nisza rynkowa	57
2.	Biznesplan	58
3.	Analiza techniczno-ekonomiczna	65
4.	Pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw	66
5.	Pomoc publiczna	67
6.	Pieniądze, kredyty	68
7.	Terminy zapłaty — kredyt kupiecki	71
8.	Faktoring	72
9.	Franchising (franczyza)	72
10.	Outsourcing	73
11.	Sklepy internetowe. Sprzedaż wysyłkowa	74
12.	Promocja, reklama	76

III. PCC, OPAKOWANIA, TRANSPORT

1.	Podatek od czynności cywilnoprawnych	77
2.	Opłata skarbową	78
3.	Opakowania. Obowiązki przedsiębiorców	78

4.	Obowiązki sprzedawców sprzętu AGD	83
5.	Transport	85

IV. RADZĘ CI

1.	Mnie włamania nie dotyczą	87
2.	Ubezpiecz firmę	87

B - Księgowość Twojej Firmy

I.	RYCZAŁT OD PRZYCHODÓW EWIDENCJONOWANYCH	89
1.	Kto może być ryczałtowcem	89
2.	Wyłączenia z ryczału	91
3.	Stawki ryczału	92
4.	Przychód ryczałtowca	95
5.	Ewidencja przychodów i ewidencje vatowskie	96
6.	Odciszenia	98
7.	Wykaz środków trwałych	101
8.	Ewidencja wyposażenia	103
9.	Remanent (spis z natury)	103
10.	Pracownicy	104
11.	Samochód w firmie ryczałtowca	105
12.	Być albo nie być ryczałtowcem	106
13.	Podatki ryczałtowca	106
14.	Deklaracja roczna PIT-28	108
15.	Ryczałtowiec likwiduje firmę	110
	KALENDARIUM RYCZAŁTOWCA	112

II.	KARTA PODATKOWA	120
-----	-----------------------	-----

III. PODATKOWA KSIĘGA PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW

1.	Zanim usiądziesz do księgi	125
2.	Prowadzisz księgę	139
3.	Przychody	148
4.	Koszty uzyskania przychodu	153
5.	Podróże służbowe	164
6.	Samochód w firmie	168
7.	Wyposażenie, środki trwałe, amortyzacja	175
8.	Leasing	188
9.	Komis, lombard, kantor	191
10.	Straty w firmie	192

IV. NIERUCHOMOŚCI—NAJEM, SPRZEDAŻ, DAROWIZNA

1.	Najem, dzierżawa opodatkowany ryczałtem	193
2.	Odpłatne zbycie nieruchomości mieszkalnej	198
3.	Odpłatne zbycie nieruchomości użytkowej	198
4.	Sprzedaż nieruchomości spadkowych i darowanych	199

V. VAT - PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG

1.	Kto i za co płaci	201
	— Słowniczek i właściwość miejscowa	201
	— Limit VAT. Drobni przedsiębiorcy	204

— Przedmiot opodatkowania	206
— Dostawa towarów. Darowizny, prezenty małej wartości	206
— Świadczenie usług	208
— Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów WNT	208
— Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów WDT	209
— Likwidacja działalności gospodarczej	210
— Podatnicy - działalność gospodarcza - umowy zlecenia	211
2. Obowiązek podatkowy	212
3. Miejsce świadczenia dostawy i nabycia towarów	216
4. Miejsce świadczenia usług	218
5. Podstawa opodatkowania	221
6. Import towarów	224
7. Stawki podatku VAT	225
8. Zwolnienia z VAT	227
9. Stawka 0% - szczególne przypadki	232
10. Podatek należny - szczególne przypadki	234
11. Odliczenia i zwroty. Samochód w firmie	234
12. Rejestracja VAT	243
13. Deklaracje	247
14. Informacje podsumowujące	249
15. Deklaracje statystyczne INTRASTAT	249
16. Wpłata podatku	250
17. Faktury	250
18. Faktury elektroniczne	258
19. Ewidencje i sankcje	259
20. Kasy rejestrujące	261
21. Usługi taxi	269
22. VAT w rolnictwie. Rolnik ryczałtowy	270
23. Usługi turystyczne. System opodatkowania VAT marża	270
24. Komis	272
25. Artykuły używane, antyki - VAT marża	273
26. Zwrot VAT dla podróżnych	274
27. Transakcje trójstronne	275
28. Ulga na złe długi	276
VI. PRACOWNICY	
1. Zatrudnienie	279
2. Wynagrodzenia	284
3. Podatki pracownika	289
— zaliczki na podatek dochodowy pracownika	292
VII. UBEZPIECZENIA W TWOJEJ FIRMIE	
1. Ubezpieczenia społeczne	306
2. Ubezpieczenia zdrowotne	324
3. Zaległości składowe	329
4. Zgłoszenie do ubezpieczenia	331
5. Przerwa w działalności	333
6. Raporty miesięczne i roczne	334
7. Kontrole ZUS-u	338

8.	Zasiłki chorobowe i inne	338
9.	Zakładowy Fundusz Socjalny	340
10.	BHP w Twojej firmie	341

VIII. OPODATKOWANIE FIRMY NA KSIEDZE P. I R.

1.	Rozliczanie zaliczek miesięcznych (kwartalnych)	343
	— wg skali podatkowej 19-30-40%	345
	— wg stawki liniowej 19%	351
	— jaką wybrać metodę opodatkowania?	354
	— uproszczona forma opodatkowania	354
	— kredyt podatkowy (wakacje podatkowe)	355
2.	Rozliczenie roczne dochodu	356
	— Ulgi odliczane od dochodu w trakcie roku	356
	— Ulgi odliczane od podstawy opodatkowania na koniec roku	357
	- Odsetkowa ulga inwestycyjna	357
	- Wydatki na nabycie nowych technologii	357
	— Ulgi odliczane od podatku	358
	- Darowizny 1% - Organizacje Pożytku Publicznego	358
	- Ulga na każde wychowywane dziecko	358
	- Ulga na gospozię	362
	- Kasa mieszkaniowa — kontynuacja	363
	— PIT—D	359
	— PIT—O	361
	— Zwrot VAT dla budujących i wykaz towarów upoważniających do zwrotu VAT	363
	— Załącznik do rozdziału 1. Przychody zwolnione z podatku dochodowego	365

C - jak Cię rozliczy Urząd Skarbowy

I. CO MYŚLI URZĄD O TWOJEJ FIRMIE	370
---	-----

II. KONTROLA — trudne odpowiedzi na proste pytania	371
--	-----

III. METODY ROZLICZANIA TWOJEJ DZIAŁALNOŚCI

1. Prawidłowo i rzetelnie	379
2. Szczegółowa analiza firmy	379

IV. TROCHĘ PRAWA

1.	Ordynacja podatkowa	382
	— Wiążące interpretacje prawa podatkowego	382
	— Krajowa Informacja Podatkowa	384
	— Odszkodowania za poniesione straty i utracone korzyści	385
	— Korygowanie deklaracji podatkowych	386
	— Błąd w zeznaniu podatkowym	386
	— Odsetki za zwłokę	387
	— Nadpłaty podatku	387
	— Wcześniejszy zwrot podatku VAT (UWAGA—HIT !!!)	387
	— Klauzula obejścia prawa	388
	— Przedwymiarowe zabezpieczenie należności podatkowych	388
	— Wstrzymanie wykonania decyzji	389
	— Ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych	389
	— Zaokrąglenia podstawy opodatkowania i podatków	390

— Porozumienia w sprawie cen transakcyjnych	390
— Pięcioletni bieg terminu przedawnienia	392
— Dowody w postępowaniu podatkowym	392
— Sprzymierzeńcy w sporach z fiskusem	392
— Samoobrona fiskusa	392
— Banki i SKOK-i musza donosić	392
— Odpowiedzialność płatnika	393
— Pełnomocnik i deklaracje	393
2. Twoje prawa i obowiązki	393
3. Co Ci grozi.....	401
4. Schemat obrony	406

V. ZBIÓR PRZEPISÓW	408
— WZORY FORMULARZY I EWIDENCJI	411
— KALENDARIUM PODATNIKA	438
— INDEKS RZECZOWY	439
— ŚCIĄGA I TABELY PODATKU DOCHODOWEGO	443

SPIS WZORÓW FORMULARZY I EWIDENCJI

wzór nr 1	— Zgłoszenie do ewidencji działalności gospodarczej	412
wzór nr 2	— Zawiadomienie/oświadczenie o wyborze formy opodatkowania	413
wzór nr 3	— Ewidencja przychodów — ryczałt	414
wzór nr 4	— Zestawienia dowodów sprzedaży dziennej — 4 warianty	415
wzór nr 5	— Dzielne zestawienia sprzedaży nie udokumentowanej	415
wzór nr 6	— Uproszczona ewidencja sprzedaży VAT	417
wzór nr 6a	— Ewidencja sprzedaży VAT marża	417
wzór nr 7	— Miesięczne zestawienie przychodów	418
wzór nr 8	— Dowód wewnętrzny	418
wzór nr 9	— Ewidencja (rejestr) zakupu VAT	419
wzór nr 10	— Ewidencja (rejestr) sprzedaży VAT	420
wzór nr 11	— Opis dostawy	421
wzór nr 12	— Dowód przesunięcia	421
wzór nr 13	— Ewidencja przebiegu pojazdu	422
wzór nr 14	— Zestawienie wydatków samochodowych	423
wzór nr 15	— Spis z natury (remanent)	424
wzór nr 16	— Ewidencja wyposażenia	425
wzór nr 17	— Ewidencja środków trwałych	425
wzór nr 18	— Ryczałt — wykaz środków trwałych	426
wzór nr 19a	— Ewidencja w lombardzie	426
wzór nr 19b	— Ewidencja w kantorze	427
Wzór nr 19c	— Ewidencja kupna i sprzedaży złota i platyny	427
wzór nr 20	— PIT-2	428
wzór nr 21	— Karta przychodów pracownika	429
wzór nr 22	— PIT-12	430
wzór nr 23	— Kwestionariusz osobowy	431
wzór nr 24	— Umowa o pracę	432
wzór nr 25	— Rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem	432
wzór nr 26	— Rozwiązanie umowy o pracę ze skróconym okresem wypowiedzenia	433
wzór nr 27	— Wypowiedzenie warunków umowy o pracę	433
wzór nr 28	— Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia	433
wzór nr 29	— Umowa zlecenia	434
wzór nr 30	— Umowa o dzieło	435
wzór nr 31	— Umowa dzierżawy	436
wzór nr 32	— Umowa użyczenia	437

Wstęp

To już XX, a więc jubileuszowe wydanie „ABC small business’u”. Od pierwszego wydania w roku 1992 poradnik urósł od 120 do ponad 440 stron. Średnio przyrastał więc o 22% rocznie. Można zaryzykować twierdzenie, że przez te lata nasz system podatkowy w takim właśnie tempie ulegał skomplikowaniu. I to przy głośzonych jednocześnie deklaracjach, że tym razem będzie już prościej, czytelniej i przyjaźniej dla przedsiębiorców.

Nie ma najmniejszych powodów by nie wierzyć, że zamiary kolejnych reformatorów były szczerze. Każdy z nich chciałby przeforsować swoje pomysły i pozostawić na systemie podatkowym swój trwały ślad. Jednak niestabilność polityczna i opór materii (zarówno opór starej kadry urzędniczej jak i niektórych polityków) powodowały, że do tej pory nie został opracowany i przyjęty przez wszystkie znaczące opcje polityczne spójny i dalekosiężny program reformy finansów publicznych, a w jego ramach systemu podatkowego. Zmieniającym się stale ministrom finansów starcza sił zaledwie na przeforsowanie kosmetycznych zmian. Do końca 2007 roku ogłoszonych zostało 90 większych i mniejszych nowelizacji ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z 1991 roku. Jest to średnio prawie sześć zmian każdego roku, ale zmiany te nie zawsze szły w oczekiwanym przez podatników kierunku.

W bieżącym roku nowej ekipie nie udało się niestety wprowadzić obiecywanego powszechnego podatku liniowego, głównie zresztą z powodu oporu koalicjanta. Warto się jednak zastanowić, czy brak tego podatku rzeczywiście szkodzi biznesowi i kto jest tak naprawdę jego orędownikiem.

Podatek liniowy o stałej stawce 19% funkcjonuje w gospodarce już od kilku lat. Wiele firm dawno przeszło na ten sposób opodatkowania, potwierdzając tym samym, że jest to dobry system, może z nieco zbyt wysoką stawką podatku. Przy opodatkowaniu wg skali pozostali wyłącznie najdrobniejsi przedsiębiorcy, których dochód roczny nie przekracza 50 000 zł. Kwota wolna od podatku przesądza o tym, że opodatkowanie wg skali jest dla nich atrakcyjniejsze. Tak więc dla biznesu skala podatkowa i progresywność podatku jest całkowicie obojętne. Po prostu po przekroczeniu pierwszego progu przechodzą na opodatkowanie liniowe.

Podatek wg stawki 30 lub 40 % dochodu płaci w Polsce niewielka grupa ludzi i to wcale nie przedsiębiorcy. Są to menedżerowie, handlowcy, wysokiej klasy wykładowcy, lekarze, i różni specjaliści. Nie stanowią oni zorganizowanej grupy, która potrafiłaby głośno walczyć o prawa i pieniądze swoich członków. Ponieważ w grupie tej znajdują się także osoby z wyśrubowanymi ponad miarę zarobkami, głównie z kręgów kadry zarządzającej, trudno jest uzyskać obecnie szerokie poparcie społeczne dla idei powszechnego podatku liniowego.

I nagle w grupie podatników zarabiających więcej niż wynosi górny próg skali podatkowej znalazło się nagle prawie dwa miliony „polskich hydraulików”, ludzi ciężko i uczciwie pracujących, którzy wreszcie ujrzeli szansę na trwałą poprawę swojego bytu. Wielu z nich chce te pieniądze przywieźć do kraju i tu je zainwestować. I oto dowiadują się, że mimo zapłacenia podatków tam gdzie pracowali, muszą polskiemu fiskusowi oddać dodatkowo od 20 do 40 procent zarobionych pieniędzy. Często są to wszystkie pieniądze, które przywożą ze sobą do kraju.

Jeszcze nie widzą że jest to efekt „sprawiedliwości społecznej”, którą wmawiali im różni politycy, ale już zrozumieli, że jest to głęboko niesprawiedliwe. Niektórzy wprost nazywają to grabieżą. I to są właśnie podatnicy, którzy nie zdając sobie często z tego sprawy, głośno wołają o podatek liniowy.

Można się spierać, czy dwuprogowa (obecna) skala podatkowa jest czy nie jest „sprawiedliwa społecznie” i czy wprowadzony w to miejsce podatek liniowy rozwiązałby wszystkie bolączki. Myślę że skala jednoproგowa, która obowiązywać będzie od roku 2009 rozwiąże wiele problemów, a po niewielkiej modyfikacji byłaby wystarczającym ograniczeniem dla zarobków tzw. „kominowych”.

Bowiem prawdziwym problemem nie jest jedno czy dwuprogowa skala podatkowa. Problemem jest wysokość kwoty poszczególnych progów, a także wysokość kwoty wolnej. W obecnym systemie osoba otrzymująca minimalne, czyli głodowe wynagrodzenie, musi płacić podatek począwszy już od kwietniowej wypłaty. Osoba nieco lepiej uposażona, która zarabia 3700 zł, czyli zaledwie 600 zł więcej od średniej krajowej, osiąga w skali roku pułap pierwszego progu podatkowego. Wszystko co zarobi ponad to opodatkowane będzie wg stawki 30% , a następnie 40%.

Jeżeli więc nie można uzyskać społecznego i politycznego przyzwolenia na podatek liniowy, trzeba zaakceptować to, co zostało zaklepane w ustawie dla roku przyszłego, czyli jeden próg. Całą energię skupić zaś należy na podwyższeniu kwoty wolnej i wysokości progu podatkowego. Uważam że należy przyjąć, że kwota wolna od podatku absolutnie nie powinna być niższa od dwunastokrotności najniższego wynagrodzenia. Dałoby to kwotę wolną w wysokości 13 500 zł. Obliczając natomiast wysokość progu podatkowego można założyć, że wynagrodzenie dobrego specjalisty w wysokości np. 20 000 zł miesięcznie nie budziłoby sprzeciwów w społeczeństwie. A to określałoby wysokość progu podatkowego na kwotę 240 000 zł.

Wysokość tego progu można oczywiście dyskutować, ale wydaje się, że minimalna wysokość kwoty wolnej może podlegać dyskusji, ale wyłącznie w górę.

Wróćmy jednak do tych corocznych, nie zawsze akceptowanych przez podatników zmian w ustawach podatkowych. Tym razem, na fali krytyki pazerności fiskusa w stosunku do darczyńców żywności, wprowadzono do ustawy vatowskiej przepis umożliwiający podobno obniżenie podatku VAT, poprzez możliwość opodatkowania darowanej żywności od faktycznej jej wartości w momencie darowizny. Fiskusowi niestety nie starczyło zaufania, by pozostawić

darczyńcy swobodę określenia ceny rynkowej czerstwiejącego chleba czy tracącej przydatność do spożycia konserwy. Zamiast ceny rynkowej darczyńca musi określić jaką hipotetyczną cenę musiałby zapłacić odbiorca darów konkurencyjnemu dostawcy za taki sam towar. Jakże łatwo jest zakwestionować taką wycenę.

Nowy ust 10 a art. 29 ustawy o VAT jest zresztą napisany w sposób tak zagmatwany i bełkotliwy, że żaden z przedsiębiorców którym go pokazywałem nie był w stanie nic z niego zrozumieć. Dodatkowo, nie wiedząc z jakiego powodu, ograniczono odbiorców takich darów do organizacji pożytku publicznego i to wyłącznie z przeznaczeniem darowizny na działalność charytatywną. Dyskryminacją objęto w ten sposób wszystkich innych potrzebujących (szkoły, domy dziecka), bo przekazywaną im żywność (nie mówiąc już o artykułach przemysłowych) darczyńca musi opodatkować podatkiem VAT od wartości równej cenie nabycia.

Fiskus nie może zrozumieć, że niesprzedany chleb jest wieczorem dla producenta wart mniej niż przysłowiowy chleb dla konia, bo kto teraz tyle koni znajdzie. Ten umowny chleb powinien być przekazany do najbliższej potrzebującej jednostki wychowawczej czy opiekuńczej, niezależnie od jej statusu, bez mnożenia kosztów administracyjnych, magazynowych i transportowych.

Czy naprawdę musimy się stale zmagać z takimi przepisami?

- „Trzeba wziąć maczetę i ciąć, ciąć i jeszcze raz ciąć”!!!

- Trzymamy Pana za słowo Panie Premierze!

MARCUS

P.S. Nowi ministrowie zapowiadają zmiany i to jeszcze w roku 2008. Mowa jest o podwyższeniu limitu przychodu zobowiązującego do przejścia na pełną rachunkowość - do 1 200 000 euro, o wprowadzeniu legendarnego już jednego okienka przy rejestracji firmy, o możliwości zawieszania działalności firmy, o zastąpieniu uciążliwych zaświadczeń oświadczeniami przedsiębiorcy, o uproszczeniach w uzyskiwaniu wiążących interpretacji przepisów, nie tylko podatkowych oraz o obowiązującym fiskusa domniemaniu prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę zgodnie z prawem (z dopuszczalnością przypadkowych potknięć, ale tylko do pierwszej znaczącej wpadki). A wszystko to ma znaleźć się w Kodeksie wolności gospodarczej, czyli w akcie wyższej rangi od ustawy, co utrudniłoby zbyt pochopne wycofywanie się z przyjętych rozwiązań.

Kibicujmy tym projektom, bo są one nie tylko w naszym interesie, ale bądźmy czujni, by nie rozmyły się w sejmowej gadaninie.

A jak założyć i prowadzić własny biznes

I. ZAKŁADASZ WŁASNĄ FIRME

1. PRZEDSIĘBIORSTWO OSOBY FIZYCZNEJ

Nie ma nic prostszego. Na formularzu (wzór nr 1) otrzymanym w urzędzie gminnym (miejskim) właściwym dla Twojego miejsca zamieszkania wpisujesz:

- oznaczenie przedsiębiorcy, to znaczy nazwisko, imię i nazwę jaką nadajesz firmie,
- własny NIP (jeśli go już posiadasz), PESEL, miejsce swojego zamieszkania, to znaczy miejscowość, w której przebywasz z zamiarem stałego pobytu,
- adres zamieszkania, a jeżeli stale wykonywać będziesz działalność poza miejscem zamieszkania - również adres zakładu głównego, oddziałów lub innego miejsca prowadzenia działalności,
- rodzaj działalności jaką chcesz prowadzić i przewidywany termin jej rozpoczęcia. Rodzaj działalności musi być zgodny z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), którą udostępnią Ci do wglądu w gminie,
- jeżeli działalność już prowadzisz, a wpis dotyczyć ma jej rozszerzenia – także REGON.

Najpóźniej po 14 dniach od złożenia dokumentów otrzymujesz **zaświadczenie o wpisie TWOJEJ FIRMY¹ do ewidencji działalności gospodarczej**. Od tej chwili w myśl obowiązujących przepisów (o których dalej) jesteś przedsiębiorcą i po dokonaniu rejestracji w ZUS-ie i urzędzie skarbowym możesz prowadzić działalność gospodarczą w zakresie wyszczególnionym w tym zaświadczeniu.

Osoby fizyczne rozpoczynające działalność (także tę wymagającą wydania koncesji lub zezwolenia) samodzielnie lub jako wspólnicy w spółkach cywilnych rejestrują się², każdy oddzielnie jako przedsiębiorcy, w urzędzie gminnym (miejskim) właściwym dla ich miejsca zamieszkania³. Niezależnie od ilości firm jednoosobowych i spółek cywilnych zakładanych w różnych miejscowościach osoba fizyczna dokonuje, wyłącznie w swojej gminie, jednego łącznego zgłoszenia. W zgłoszeniu wymienia wszystkie rodzaje działalności jakie zamierza wykonywać zarówno samodzielnie jak i jako wspólnik spółek cywilnych, a także wszystkie adresy (nawet w najbardziej odległych województwach), pod którymi te działalności będzie prowadzić.

¹ „Firma” oznacza w zasadzie nazwę przedsiębiorstwa plus jego markę i pozycję na rynku. W mowie potocznej przyjęło się używanie nazwy „firma” jako synonimu przedsiębiorstwa.

² Od 1 stycznia 2001 roku spółki cywilne nie posiadają już statusu przedsiębiorstwa. Przedsiębiorcą jest każdy ze wspólników, który wraz z pozostałymi wspólnikami prowadzi wspólną działalność gospodarczą.

³ Miejsce zamieszkania oznacza miasto, gminę Twojego stałego pobytu. W zasadzie powinno się ono pokrywać z miejscem zameldowania, choć możesz zgłosić inne miejsce zamieszkania, w którym aktualnie przebywasz i masz zamiar przebywać w sposób długotrwały. Jeżeli Twoje miejsce zamieszkania nie pokrywa się z miejscem zameldowania, dla celów podatkowych możesz wystąpić do urzędu skarbowego o wydanie „certyfikatu rezydencji” na podstawie art. 306f Ordynacji podatkowej. Rozporządzenie o wzorach takich zaświadczeń obowiązuje od 1 lipca 2005 roku.

Wszelkie zmiany zakresu działania, zmiany adresów siedziby lub oddziałów, zmiany nazwy lub innych elementów wymienionych w zgłoszeniu wymagają w każdym takim przypadku aktualizacji wpisu w ciągu 14 dni od zaistnienia zmiany. Dokonujesz jej w tym samym trybie jak przy pierwszym zgłoszeniu i najpóźniej po 14 dniach otrzymujesz zaświadczenie o zmianie wpisu do ewidencji. W takim samym terminie zgłaszasz zaprzestanie działalności. Opłata za wpis do ewidencji wynosi 100 zł, a za zmianę wpisu 50 zł.

Zmianę miejsca zamieszkania, która powoduje zmianę przynależności terytorialnej (inny urząd gminny, miejski) zgłaszasz w dotychczasowym organie ewidencyjnym. Przekaze on Twój wpis do organu właściwego dla Twojego nowego miejsca zamieszkania, który z urzędu wpisze go do swojej ewidencji.

Organ ewidencyjny odmówi Ci wpisu jeżeli mimo wezwania nie usunąłeś braków formalnych w zgłoszeniu lub jeśli Twoje zgłoszenie dotyczy działalności nie objętej przepisami ustawy Prawo działalności gospodarczej (np. chów i hodowla zwierząt).

Twój wpis zostanie wykreślony z ewidencji, jeżeli orzeczony zostanie prawomocny zakaz sądowy wykonywania przez Ciebie działalności określonej w zgłoszeniu, zawiadomisz o zaprzestaniu działalności, zostaniesz wpisany (po przekształceniu spółki cywilnej w inną spółkę prawa handlowego) do Krajowego Rejestru Sądowego lub zmienisz miejsce zamieszkania. Podstawą do wykreślenia jest także naruszenie prawa przez organ ewidencyjny, sfałszowanie dowodów które przedstawiłeś, a także gdy wpis do ewidencji jest niezgodny ze stanem faktycznym.

Wniosek zintegrowany

Od 1.01.2004 roku masz prawo wraz z wnioskiem o wpis do ewidencji złożyć w gminie:

- wniosek o nadanie numeru statystycznego REGON oraz
- zgłoszenie identyfikacyjne o nadanie Numeru Identyfikacji Podatkowej NIP (jeśli go nie masz), lub zgłoszenie aktualizacyjne.

Jeżeli składasz taki zintegrowany wniosek, musisz dołączyć do niego potwierdzone kopie wszystkich wymaganych dokumentów wymienionych dalej w rozdziale o NIP.

Organ ewidencyjny rejestruje Twoją działalność w ewidencji działalności gospodarczej i **w ciągu 3 dni od rejestracji ma obowiązek przesłać pozostałe wnioski**, wraz z wydanym zaświadczeniem o wpisie do ewidencji, do właściwych urzędów statystycznego i skarbowego. Numery REGON i NIP dotrą do Ciebie pocztą. W praktyce rozwiązanie to raczej nie przyspieszy tempa czynności rejestracyjnych, pozwoli Ci jednak ograniczyć ilość bieganiny po urzędach, pod warunkiem, że złożysz komplet wymaganych i prawidłowo wypełnionych dokumentów. Wniosek zintegrowany jak na razie nie sprawdza się. Jeżeli więc zależy Ci na czasie, wszystkie wnioski składaj osobiście.

Od lat trwają przepychanki pomiędzy resortami w sprawie realizacji „jednego okienka”, w którym osoby fizyczne szybko i sprawnie przeprowadzałyby pełną rejestrację (wraz z REGON-em i NIP-em). Zasada wniosku zintegrowanego jest tylko kalekim rozwiązaniem tymczasowym. Przygotowywana tzw. „duża nowelizacja” ustawy o swobodzie działalności gospodarczej zakłada przekazanie pełnej ewidencji Ministerstwu Finansów, które na bazie własnej Krajowej Ewidencji Podatników (może od 1 października 2008 roku) utworzy to mityczne „jedno okienko” w urzędach skarbowych. **Do tej daty zasady rejestracji pozostaną bez zmian.**

Niektóre z urzędów miejskich (Szczecin, Kraków) próbują na własną rękę realizować „jedno okienko” sadzając w jednej sali, przy kilku biurkach, urzędników ewidencji gospodarczej, urzędu skarbowego i GUS-u. U nich rejestracja działalności gospodarczej rzeczywiście trwa mniej niż godzinę. Są to pomysły godne pochwały, choć niemożliwe do zastosowania w każdej gminie.

REGON – Rejestracja działalności do celów statystycznych

Jeżeli nie złożyłeś w urzędzie gminy wniosku zintegrowanego, sam musisz udać się do miejscowego oddziału powiatowego urzędu statystycznego celem zgłoszenia Twojej firmy do krajowego rejestru podmiotów gospodarki narodowej. Na otrzymanym wniosku RG-1 podajesz nazwę i adres firmy, rodzaj podstawowej, a także drugo- i trzeciorzędnej działalności jakie masz zamiar prowadzić oraz rodzaj własności i sposób finansowania działalności. Firma Twoja otrzyma tam (najczęściej tego samego dnia) **numer identyfikacji statystycznej REGON**, który towarzyszyć już jej będzie do końca jej istnienia. Wraz z REGON-em otrzymasz też określenie Twojej działalności podstawowej i drugorzędnej wg polskiej (PKD) i europejskiej (EKD) klasyfikacji działalności.

Jeżeli wraz z wnioskiem o wpis do ewidencji nie złożyłeś zgłoszenia identyfikacyjnego lub aktualizacyjnego (czyli nie składasz wniosku zintegrowanego) musisz w ciągu miesiąca od daty otrzymania zaświadczenia o wpisie do ewidencji sam zgłosić się do właściwego oddziału GUS (nadanie REGON) i urzędu skarbowego (nadanie NIP lub aktualizacja Twoich danych).

NIP – Numer Identyfikacji Podatkowej

Od 1 stycznia 1996 roku wszystkie osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, które na podstawie odrębnych przepisów są podatnikami podatku dochodowego i VAT lub tylko dochodowego, podlegają obowiązkowi ewidencji podatkowej i otrzymują numer identyfikacji podatkowej. NIP nadawany jest tylko raz i to dożywotnio. W przypadku osób prawnych i spółek osobowych oznacza to – do czasu ich likwidacji. W firmach jednoosobowych Twój NIP osobisty jest tożsamy z NIP-em firmy. Nawet jeśli otworzysz kilka firm w różnych rejonach kraju, NIP zawsze będzie ten sam. Numery NIP nadane poprzednio w trybie rejestracji podatników VAT zachowują swoją ważność.

Działalność gospodarcza opodatkowana jest dwukrotnie: obrót firmy, czyli dostawa (sprzedaż) towarów i usług (plus inne czynności zrównane z dostawą i wymienione w ustawie o VAT¹) opodatkowane są podatkiem od towarów i usług, zwanym w skrócie VAT, a dochód osoby prowadzącej działalność jednoosobowo lub wspólnika spółki cywilnej albo handlowej osobowej (nie wnikając w tej chwili w formy opodatkowania) obciążony jest podatkiem dochodowym.

Część firm zwolniona jest z podatku VAT z uwagi na wielkość obrotu ubiegłorocznego (poniżej 50 000 zł)² lub planowanego tegorocznego (firmy nowoutworzone - proporcjonalnie do okresu prowadzenia) albo z uwagi na sprzedaż usług ustawowo zwolnionych z VAT.

Podatnicy VAT dokonują zgłoszenia identyfikacyjnego w urzędzie skarbowym, w którym będą rozliczać VAT- przed dokonaniem pierwszej czynności podlegającej opodatkowaniu.

Podatnicy indywidualni zwolnieni z VAT dokonują tego w urzędzie skarbowym właściwym w sprawie swojego podatku dochodowego, najpóźniej wraz z pierwszą deklaracją na zaliczkę podatku dochodowego lub pierwszą wpłatą zryczałtowanego podatku.

Spółki cywilne i osobowe zwolnione z VAT dokonują zgłoszenia w urzędzie właściwym ze względu na położenie ich siedziby (lub miejsce prowadzenia działalności) :

- zatrudniające pracowników – najpóźniej wraz z pierwszą deklaracją na zaliczkę na podatek dochodowy wspólników lub pracowników,

¹ Ustawa o podatku od towarów i usług z 11 marca 2004 r. (Dz. U. nr 54, poz. 535) z późniejszymi zmianami - będziemy ją nazywać „ustawą o VAT” lub „ustawą vatowską”.

² W roku 2007 zostałeś vatowcem (co najmniej na trzy lata) już po przekroczeniu 39 700 zł.

— bez pracowników – w terminie miesiąca od dnia dokonania wpisu firmy do ewidencji działalności gospodarczej lub do właściwego rejestru.

Te ustawowe terminy są czystą teorią. Druk NIP-1 otrzymujesz w urzędzie skarbowym do wypełnienia w pierwszej kolejności i to właśnie w nim podajesz realny termin rozpoczęcia działalności.

Zgłoszenia dokonujesz na druku NIP-1, a jeżeli zgłaszasz więcej firm, dodatkowo wypełniasz druk NIP-1/A. Jeśli posiadasz wcześniej nadany NIP, będzie to zgłoszenie aktualizacyjne. Podajesz tam pełną i skróconą nazwę (firmę), formę organizacyjno-prawną, adres siedziby lub miejsce (miejsca) prowadzenia działalności, przedmiot wykonywanej działalności i miejsce przechowywania dokumentacji księgowej, a także nazwę banku i numer konta, które jest Twoim firmowym kontem podstawowym, oraz wszystkie Twoje firmowe konta dodatkowe w tym samym lub w innych bankach. W spółkach podajesz dane wspólników oraz ich NIP-y. Jeżeli zabraknie Ci miejsca na formularzach podstawowych, to na druku NIP-B podasz swoje dodatkowe (lub nowe) konta bankowe, a na NIP-C kolejne miejsca prowadzenia działalności.

Do zgłoszenia obowiązany jesteś dołączyć uwierzytelnione (przez notariusza) lub urzędowo poświadczone (przez przyjmującego dokumenty urzędnika) kopie dokumentów potwierdzających informacje objęte zgłoszeniem: zaświadczenia o wpisie do ewidencji gminnej (spółki prawa handlowego – wypisu z KSR), umowy spółki, dokumentu potwierdzającego prawo do korzystania z lokalu lub nieruchomości w którym będziesz prowadzić działalność, zaświadczenia o nadaniu REGON, ewentualnie pisma o ustanowieniu prokury (pełnomocnika do prowadzenia Twoich spraw urzędowych i sądowych).

Jeżeli konta bankowego jeszcze nie masz (bo najpierw chcesz uzyskać NIP, a dopiero potem zamówić pieczętkę), po założeniu konta ponownie składasz NIP-1 jako „zgłoszenie aktualizacyjne”.

Jeżeli dane zawarte w zgłoszeniu rejestracyjnym NIP zmienia się, obowiązany jesteś zgłosić zmianę do urzędu skarbowego **w terminie 14 dni od dnia, w którym nastąpiła ta zmiana**. Osoba fizyczna nie prowadząca działalności ma na to 30 dni. Dotyczy to wszystkich danych wymienionych w zgłoszeniu, np. rozszerzenia zakresu działalności, zmiany numeru dowodu osobistego, numeru konta bankowego czy ustanowienia prokury.

UWAGA! - Za naruszenie tego terminu w przypadku mniejszej wagi grozi Ci kara grzywny za wykroczenie skarbowe w wysokości od 1/10 do dwudziestokrotności najniższego miesięcznego wynagrodzenia, a jeżeli urząd potraktuje to surowiej - kara grzywny do 120 stawek dziennych¹. Jeśli urząd nie odkrył tego wcześniej, możesz uniknąć kary korzystając z instytucji czynnego żalu², czyli donosząc na siebie samego i opisując dokładnie dlaczego nie dotrzymałeś terminu. Donos musisz zakończyć formułką, że „wyrażasz czynny żal” z powyższego powodu. Jednocześnie składasz aktualizację zgłoszenia rejestracyjnego.

Z chwilą uzyskania numeru NIP musisz posługiwać się nim we wszelkich dokumentach związanych z wykonywaniem zobowiązań podatkowych oraz niepodatkowych należności budżetowych (np. czynszu lub dzierżawy płaconej gminie). Musisz go także używać na wszelkich oficjalnych drukach firmowych, ofertach, a także umieścić na pieczętce firmowej. Spółki handlowe zobowiązane zostały do uzupełnienia o nr NIP rejestru w KRS, którego tam dotychczas nie było. Ponadto od 1 stycznia 2007 roku na papierach firmowych spółek komandytowo-akcyjnych i akcyjnych obowiązkowo muszą być zamieszczone NIP i wysokość kapitału zakładowego, wraz z informacją jaka jego część została wpłacona.

Generalna zasada nie przechodzenia NIP na następcę prawnego została wyłączona w stosunku do przekształceń spółek. Przejęcie tego samego NIP następuje w przypadku przekształcenia spółki cywilnej w spółkę jawną, partnerską, komandytową i komandytowo-akcyjną oraz w przypadku przekształcenia każdej spółki handlowej w inną spółkę handlową.

¹ Wg art. 80 Kodeksu karnego skarbowego (Dz.U. nr 83 z 1999 r., poz. 930, z późniejszymi zmianami).

² Art. 16 wyżej wymienionego kodeksu.

Niniejsza **darmowa publikacja** zawiera jedynie fragment pełnej wersji całej publikacji.

Aby przeczytać ten tytuł w pełnej wersji [kliknij tutaj](#).

Niniejsza publikacja może być kopiowana, oraz dowolnie rozprowadzana tylko i wyłącznie w formie dostarczonej przez NetPress Digital Sp. z o.o., operatora [sklepu na którym można nabyć niniejszy tytuł w pełnej wersji](#). Zabronione są jakiegokolwiek zmiany w zawartości publikacji bez pisemnej zgody NetPress oraz wydawcy niniejszej publikacji. Zabrania się jej od-sprzedaży, zgodnie z [regulaminem serwisu](#).

Pełna wersja niniejszej publikacji jest do nabycia w sklepie internetowym [Salon Cyfrowych Publikacji ePartnerzy.com](#).